

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΨΧ3206	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ανάπτυξη και Διαταραχές Δεξιοτήτων Γραπτού Λόγου		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις του/της διδάσκοντα/ουσας	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής Περιοχής (επιλεγόμενο)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=469		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες κατάλληλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης</i> • <i>Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β</i> • <i>Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων</i>
<p>Το μάθημα αυτό αποσκοπεί να προσφέρει στους φοιτητές την κατάλληλη πληροφόρηση σε σχέση με i) την ανάπτυξη των δεξιοτήτων του γραπτού λόγου (ανάγνωσης και γραφής), ii) των βασικότερων διεργασιών που ενέχονται στη διεκπεραίωσή τους καθώς και των παραγόντων που επηρεάζουν την εξέλιξή τους, iii) των βασικότερων εξελικτικών διαταραχών που μπορεί να εκδηλώσει ο εξελισσόμενος αναγνώστης, και τέλος iv) του τρόπου εκδήλωσης βασικών διαταραχών όπως η δυσλεξία σε διάφορα ορθογραφικά συστήματα.</p> <p>Κατά τη διάρκεια των παραδόσεων οι φοιτητές θα έχουν την ευκαιρία να προβούν στη διασύνδεση</p>

με γνώσεις από άλλους κύκλους μαθημάτων, όπως η γνωστική ψυχολογία (αντίληψη, μνήμη, γνωστική επεξεργασία, κλπ), τη νευροψυχολογία (π.χ. δημιουργία νευρωνικών δικτύων, νευροδιαβιβαστές, κλπ) την εκπαιδευτική ψυχολογία (π.χ. κίνητρα επίτευξης, κλπ).

Μετά το πέρας των παραδόσεων οι φοιτητές/φοιτήτριες αναμένεται να είναι σε θέση:

- Να προβαίνουν σε συγκεκριμένες τοποθετήσεις και επαρκή τεκμηρίωση όσον αφορά στο γιατί η εκμάθηση των δεξιοτήτων της ανάγνωσης και γραφής δεν θα πρέπει να θεωρείται αυτονόητη/εύκολη διαδικασία,
- Να περιγράφουν τις βασικές εξελικτικές διαφοροποιήσεις σε αυτούς τους τομείς, ανάλογα με το εξελικτικό στάδιο στο οποίο βρίσκεται κάθε φορά το άτομο,
- Να προσδιορίζουν πιθανούς παράγοντες (νευρο-φυσιολογικούς, γνωστικούς-περιβαλλοντικούς, κλπ.) που επηρεάζουν συνήθως το βαθμό ευκολίας/δυσκολίας με την οποία αναπτύσσει κανείς τις δεξιότητες του γραπτού λόγου,
- Να προβαίνουν σε σαφείς τοποθετήσεις σχετικά με τον ακριβή προσδιορισμό των διαφόρων τύπων/υπο-τύπων διαταραχών (π.χ. δυσλεξία, υπερλεξία, κλπ.) και την κατάλληλη χρήση ορολογίας, να μπορούν να προσδιορίζουν τα αίτια και τις διαφοροποιήσεις στο γνωστικό προφίλ, καθώς και στον τόπο εκδήλωσης των διαταραχών ανάλογα με το ορθογραφικό σύστημα σε χρήση.
- Να αποκτήσουν μία πρώτη εικόνα του τρόπου με τον οποίο γίνεται η κλινική αξιολόγηση των σχετικών διαταραχών (π.χ. κριτήρια διαφορικής διάγνωσης, κλπ.),
- Τέλος να είναι ενήμεροι για τις ψυχολογικές επιπτώσεις που συνήθως επιφέρουν οι χρόνιες διαταραχές μάθησης.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;-

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγη νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής, και επαγωγικής σκέψης

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών,
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και την πολυπολιτισμικότητα και ευαισθησία σε θέματα φύλου.
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το περιεχόμενο του μαθήματος συνδέεται με τους 5 βασικούς άξονες του προγράμματος σπουδών: Επιστημονικές βάσεις [1], Επιστημονική έρευνα και Κριτική Σκέψη [2], Ηθική και κοινωνική ευθύνη [3], Ικανότητα Επικοινωνίας [4], Βασική προετοιμασία για αποφάσεις καριέρας και επαγγελματικής αποκατάστασης [5]. Δίπλα από κάθε θεματική επιχειρείται η σύνδεση της κάθε παράδοσης με τους επιμέρους βασικούς άξονες.

Εβδομάδα 1^η : Παρουσίαση οργανογράμματος μαθήματος και εισαγωγικά στοιχεία [1]

Εβδομάδα 2^η : Ανθρώπινη επικοινωνία - Προφορικός λόγος – Βασικά χαρακτηριστικά. [1].

Εβδομάδα 3^η : Δεξιότητες γραπτού λόγου: Βασικές επισημάνσεις, επιστημονικά δεδομένα, ιδιαιτερότητες [1,2]

Εβδομάδα 4^η : Βασικά μοντέλα ερμηνείας ανάπτυξης αναγνωστικών ικανοτήτων [1,2].

Εβδομάδα 5^η : Βασικά μοντέλα ερμηνείας ανάπτυξης ορθογραφικών δεξιοτήτων [1,2].

Εβδομάδα 6^η : Ανάπτυξη Συγγραφικών Δεξιοτήτων [1,2].

Εβδομάδα 7^η : Η συμβολή γνωστικών, μετα-γνωστικών και μετα-γλωσσικών ικανοτήτων στην ανάπτυξη των δεξιοτήτων του γραπτού λόγου-Μία σύντομη αναφορά [1, 2].

Εβδομάδα 8^η : Διαταραχές δεξιοτήτων γραπτού λόγου: Σύντομη ιστορική ανασκόπηση [1,2].

Εβδομάδα 9^η : [1,]. Διαταραχές Δεξιοτήτων γραπτού λόγου: Κριτήρια προσδιορισμού βασικών διαταραχών, Αίτια, Βασικά κριτήρια κλινικής διάγνωσης [1,2]

Εβδομάδα 10^η : [1]. Η εκδήλωση αναγνωστικών διαταραχών – Διεθνή ερευνητικά δεδομένα [1,2].

Εβδομάδα 11^η : [1]. Η εκδήλωση της δυσλεξίας και άλλων διαταραχών στο ελληνικό ορθογραφικό σύστημα.

Εβδομάδα 12^η : [1]. Οι ψυχολογικές επιπτώσεις των χρόνιων διαταραχών μάθησης [1,2,3,].

Εβδομάδα 13^η : πχ. Συμπεράσματα, επίλυση αποριών και οδηγίες/ανατροφοδότηση [5].

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	Πρόσωπο με πρόσωπο														
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	Χρήση Τ.Π.Ε στη διδασκαλία. Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-learn														
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου (ώρες)</th> <th>ECTS</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Συναντήσεις μαθήματος</td> <td>39</td> <td>1,56</td> </tr> <tr> <td>Αυτοτελής μελέτη και τελική εργασία</td> <td>65</td> <td>2,60</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)</td> <td>104</td> <td>4,16</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου (ώρες)	ECTS	Συναντήσεις μαθήματος	39	1,56	Αυτοτελής μελέτη και τελική εργασία	65	2,60	Σύνολο μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	104	4,16		
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου (ώρες)	ECTS													
Συναντήσεις μαθήματος	39	1,56													
Αυτοτελής μελέτη και τελική εργασία	65	2,60													
Σύνολο μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	104	4,16													

<p>συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p><i>Γλώσσα αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i></p> <p><i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i></p>	<p>Γραπτές τελικές εξετάσεις (100%)</p> <p>Η αξιολόγηση γίνεται στην Ελληνική. Για τους φοιτητές Erasmus στην Αγγλική.</p>

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

- Νικολόπουλος, Δ. (2016). Ανάπτυξη δεξιοτήτων γραπτού λόγου και διαταραχές. Στο Δ. Νικολόπουλος (Επιμέλεια). *Γλωσσική Ανάπτυξη και Διαταραχές*. Αθήνα: Εκδόσεις Τόπος.

- Elliott, J. & Grigorenko, E. (2015) *Δυσλεξία: Νέες προσεγγίσεις, νέες προοπτικές* (Ξενόγλωσσος τίτλος: *Dyslexia: The Great Debate*, Επιμέλεια: Βικτορία Ζακοπούλου). Πάτρα: Εκδόσεις Γκότσης.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Reading & Writing

Dyslexia Journal